

Lähettäjä: phhyky.asianhallinta@phhyky.fi  
Lähetetty: keskiviikko 22. maaliskuuta 2023 11.34  
Vastaanottaja: Kirjaamo\_Lahti  
Aihe: Ote: Päijät-Hämeen aluehallitus 20.03.2023 § 74 Lahden kaupunginhallituksen kysymys hyvinvointialueelle  
Liitteet: Liite\_1\_Ote\_Paijat\_Hameen\_aluehallitus\_20\_03\_2023\_74\_Lahden\_kaupu.pdf

Asian otsikko: Kysymys Päijät-Hämeen hyvinvointialueelle Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n oman pääoman vahvistamisesta

Asianumero: HA/1141/07.01.03.00.02/2023

Käsittelijä: Pajari Riitta

Käsittelijän puhelinnumero:

Käsittelijän sposti: [riitta.pajari@paijatha.fi](mailto:riitta.pajari@paijatha.fi)

Tämä viesti on lähetetty asiankäsittely-järjestelmästä. Et voi vastata tähän viestiin sähköpostilla.

Lisätietoja saat asiaa hoitavalta käsittelijältä yllä mainitusta puhelinnumerosta tai sähköpostiosoitteesta.

**74 §****Lahden kaupunginhallituksen kysymys hyvinvointialueelle**

HA/1141/07.01.03.00.02/2023

## Perusteluosa

Lahden kaupunginhallitus on kokouksessaan 6.3.2023, § 83, päättänyt kysyä, että osallistuuko Päijät-Hämeen hyvinvointialue (alue) Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n (yhtiö) oman pääoman vahvistamiseen (liite 1).

Osakeyhtiöiden omaa pääomaa voidaan vahvistaa tilikauden voitolla, korottamalla osakepääomaa, vaihtovelkakirjalainoilla, sijoituksilla vapaan oman pääoman rahastoon sekä sellaisilla pääomalainoilla, joiden ehdot ovat oman pääoman luonteisia. Omistusosuuksia muuttaisi osakepääoman korotus siten, että osakkeita merkitään muuten kuin nykyisten omistuksien suhteessa. Muut tavat oman pääoman vahvistamisessa eivät muuttaisi omistusosuuksia paitsi vaihtovelkakirjalainan muuntaminen osakkeiksi. Osakepääoman korotuksesta päättää yhtiökokous. Yhtiön hallitus päättää yhtiön puolesta pääomalainasopimuksista ja sijoituksista vapaan oman pääoman rahastoon.

Yhtiön omistajia ovat Lahden kaupunki (56,9 %) ja alue (43,1 %). Oma pääoma oli 256 825,12 euroa per 31.12.2022, josta osakepääoma 10 000 euroa. Omavaraisuusaste oli 14,1 prosenttia. Vuoden 2023 tilikauden tuloksen ennustetaan olevan positiivinen, jolloin myös oma pääoma olisi positiivinen tilikauden päättyessä. Yhtiön rahoitustilanne on muuten hyvä, mutta talouden suuren kausivaihtelun takia oma pääoma muuttuu heinä-lokakuussa negatiiviseksi palautuen taas marraskuussa positiiviseksi. Yhtiöllä on velvollisuus tehdä kaupparekisteriin ilmoitus, jos oma pääoma muuttuu negatiiviseksi.

Yhtiön omaa pääomaa pitäisi yhtiön talousennusteen perusteella vahvistaa vähintään noin 600 000 eurolla, jotta oma pääoma säilyisi joka hetki positiivisena. Lahden kaupunki on omassa valmistelussaan varautunut noin 455 000 euron lisäsijoitukseen omistusosuutensa suhteessa olettamuksella, että yhtiöön sijoitetaan yhteensä 800 000 euroa. Jos alue osallistuisi vastaavasti oman pääoman vahvistamiseen, olisi sijoitus enintään noin 350 000 euroa. Jos alue ei osallistuisi ja Lahden kaupunki yksin vahvistaisi omia pääomia osakepääomaa korottamalla, supistuisi alueen

omistusosuus yhtiöstä noin yhteen prosenttiin.

Lahden kaupunki on tällä hetkellä yhtiön pääasiakas. Yhtiö ei ole vuoden 2021 jälkeen tuottanut sosiaali- ja terveydenhuollon ateriapalveluja. Alue on yhtiön osakas varautumiseen liittyvistä syistä, sillä alueella on laajat huoltovastuut poikkeusoloissa. Yhtiön sidosyksikköasema antaa alueelle tarvittaessa myös mahdollisuuden nopeaan reagointiin, jos muilla palvelujen tuottajilla ilmenee ongelmia tuotannon jatkuvuudessa.

Osakkaiden ja yhtiön välisessä osakassopimuksessa (liite 2) osakkaat sitoutuvat yhtiön osakkeenomistajina myötävaikuttamaan yhtiön kehittämiseen ja sen toiminnan edistämiseen. Osakassopimuksen rahoituskohdassa todetaan, että osakkailla on oikeus, mutta ei velvollisuutta osallistua mahdollisiin yhtiön osakepääoman korotuksiin tai muihin osakkeiden merkintään oikeuttavien instrumenttien merkintöihin.

Yhtiön oman pääoman pitäminen positiivisena myös kesäkaudella edellyttää oman pääoman ehtoisia lisäsijoituksia, jotta vältetään kaupparekisteriin tehtävältä merkinnältä oman pääoman menettämisestä.

Liitteenä	Liite 1, Lahden kaupunginhallituksen pöytäkirjanote 6.3.2023/§ 83 Liite 2, Osakassopimus Liite 3, Äänestysluettelo
Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Petri Virolainen
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää, että <ol style="list-style-type: none"><li>1. hyvinvointialue osallistuu Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n omien pääomien vahvistamiseen osakkeita merkitsemällä enintään 350 000 eurolla siten, että omistusosuus säilyy ennallaan tai</li><li>2. hyvinvointialue myöntää Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:lle enintään 350 000 euron korollisen pääomalainan</li><li>3. valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan merkitsemään osakkeet tai allekirjoittamaan velkakirjan ja hyväksymään sen ehdot.</li></ol>
Päätös	Keskustelun kuluessa aluehallituksen jäsen Sonja Falk teki ehdotuksen päätöksen palauttamisesta valmisteluun, 1) jotta voidaan

selvittää, vaarantuuko Päijät-Hämeen Ateriapalvelujen toiminta, mikäli hyvinvointialue päättää olla pääomittamatta yhtiötä ts. aikooko Lahden kaupunki huolehtia pääomittamisesta, mikäli hyvinvointialue siitä pidättäytyy, 2) onko yhtiön pääomittaminen EU-valtiontukisäännöksissä mainittua kiellettyä valtiontukea, sillä hyvinvointialueen rahoitus koostuu lähes täysin valtionosuuksista. Aluehallituksen jäsenet Riitta Lonka ja Sari Niinistö kannattivat palautusehdotusta.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty palautusehdotus, jota on kannatettu. Puheenjohtaja totesi, että Falkin tekemästä palautusehdotuksesta tulee äänestää. Puheenjohtaja kävi läpi selostuksen asiasta. Aluehallitus hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen äänestysjärjestyksestä, jossa pohjaehdotus on JAA ja muutosesitys on EI. Hyväksyttiin äänestysjärjestys. Suoritussa äänestyksessä annettiin JAA ääniä 7, EI ääniä 3. Äänestysluettelo on liitteenä (Liite 3).

Puheenjohtaja avasi uudelleen keskustelun. Keskustelun aikana Sonja Falk teki muutosehdotuksen. Falkin muutosehdotus oli seuraava: Päijät-Hämeen hyvinvointialue päättää olla pääomittamatta Päijät-Hämeen Ateriapalveluja, koska on mahdollista, että pääomittaminen on EU-valtiontukisäännöksissä mainittua kiellettyä valtiontukea.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi, puheenjohtaja totesi Falkin tehneen muutosehdotuksen, jota ei ole kannatettu. Muutosehdotus raukesi kannattamattomana.

Puheenjohtaja totesi päätösehdotuksen tulleen aluehallituksen päätökseksi.

Pöytäkirjaan merkitään, että varajäsen Francis McCarron ja pöytäkirjanpitäjä Sari Lahti poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi esiteellisinä (HL 28.1,5).

Lisäksi pöytäkirjaan merkitään, että Kirsi Lehtimäki saapui asian käsittelyn aikana klo 11.55.

Asian valmistelija /  
Lisätietojen antaja

Hyvinvointialuejohtaja Petri Virolainen

Toimenpiteet

Ote: konsernipäällikkö Timo Louna, Lahden kaupunki

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus



Kaupunginhallitus

Ote pöytäkirjasta 06.03.2023

Kaupunginhallitus

Ote pöytäkirjasta 06.03.2023

Otteen oikeaksi todistaa Lahden kaupungin konsernipalveluissa 9.3.2023

Helena Kuokkanen

valmistelusihteri

Otteen saaja / asianosainen:

Päijät-Hämeen hyvinvointialue,  
Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy,  
talouspalvelut

Tiedoksianto:

9.3.2023 sähköposti

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen:

14.3.2023

Kaupunginhallitus

Ote pöytäkirjasta 06.03.2023

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 06.03.2023

§ 83

Kysymys HVA:lle Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n oman pääoman vahvistamisesta

240/00.00.02.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius p. 044 1716 1895

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää kysyä HVA:lta osallistuuko se Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n oman pääoman vahvistamiseen.

Muutettu päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää kysyä HVA:lta osallistuuko se Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n oman pääoman vahvistamiseen. Vastaus pyydetään 31.3.2023 mennessä.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä I varapuheenjohtaja Kalle Aaltonen, jäsen Martti Talja ja kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Sonja Falk ilmoittivat olevansa esteellisiä. Esteellisyydet todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella.

Kalle Aaltonen, Martti Talja ja Sonja Falk poistuivat asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Asian käsittelyn yhteydessä esittelijä muutti päätösehdotusta seuraavalla lisäyksellä: vastaus pyydetään 31.3.2023 mennessä.

Kaupunginhallitus

Ote pöytäkirjasta 06.03.2023

## Perusteluosa

Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy on perustettu vuonna 2017 toimien aikaisemmin Lahden kaupungin taseyksikkönä. Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n toiminta käynnistyi 1.5.2017. Enemmistön yhtiön osakkeista omistaa Lahden kaupunki (56,9 %) ja toinen yhtiön omistaja on Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä (43,1 %). Yhtiö on Lahden kaupungin tytäryhtiö ja noudattaa Lahti-konsernin konserniohjeistuksia.

Yhtiön toimiala on tuottaa ja järjestää kaikkia elintarvike-, ruoka-, ateria- ja em. olennaisesti liittyviä palveluita, mm. valmistamalla, toimittamalla ja tarjoilemalla valmiita aterioita tai komponentteja, tarjoamalla ravintola- ja ruokapalveluita, pitämällä kahviloita ja kanttiineja sekä harjoittamalla pitopalvelua ja tuottaa palveluita asiakkaan osoittamiin kohteisiin. Yhtiö voi tuottaa ja järjestää myös seuraavia palveluita: koulutus, konsultointi, siivous, puhtaus, käyttäjä, kuljetus sekä henkilöstö-, astia-, kone- ja laitevuokraus ja tukku- ja vähittäismyynti. Yhtiö tuottaa valmiuden ylläpitämistä tukevia palveluita. Yhtiö voi hankkia ja myydä osakkeita ja muita arvopapereita sekä omistaa ja hallita kiinteistöjä.

Yhtiön toiminnassa tapahtui vuoden 2021-2022 vaihteessa paljon muutoksia, suurimpana muutoksena Päijät-Hämeen Hyvinvointiyhtymän palveluiden menettäminen palveluiden (sote) kilpailutuksen yhteydessä. Tämän vuoksi Yhtiön strategiaa päivitettiin vastaamaan paremmin tämän hetken vaatimuksia. Uuden strategian mukaan Yhtiön tulee hakea kasvua. Tätä voidaan hakea laajentamalla omistuspohjaa ulkopuolisille tahoille, joihin sovelletaan hankintalain hankintayksikköjä koskevia säännöksiä. Valitun linjauksen seurauksena liikevaihdon ja henkilöstön arvioidaan pysyvän samana tai kasvavan.



Tällä hetkellä Yhtiön suurimpana asiakkaana on Lahden kaupungin sivistystoimen (sito) yksikkö. Yhtiö tuottaa ruokapalvelut kaupungin päiväkoteihin, kouluihin ja lukioihin.

Tulovirtojen muuttuessa olennaisesti (Sote-puoli toimi 365 päivää vuodessa) ja Yhtiön pääoma ollessa pieni (Yhtiö perustettiin 10 000 euron osakepääomalla) yhtiö tarvitsee vahvistusta pääomaan. Sito-sektorilla tulovirtaa syntyy vain koulujen toimintapäivinä, jolloin kesää rasittavat vain kulut. Päiväkodit eivät riitä kattamaan esim. kesän ajan kuluja. Tämä kaikki johtaa tällä hetkellä oman pääoman arvon suureen vaihteluun.

Yhtiön hallitus käsitteli oman pääoman vahvistamista 16.11.2022 kokouksessaan ja yhtiö esittää omistajalle pääoman lisäystarpeen, joka on 800.000 €.

Lahden kaupunki valmistelee Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n pääoman lisäystä ja aikoo osallistua mahdollisesti yhtiön liikkeelle laskemaan osakeantiin tai vastaavaan järjestelyyn, jossa yhtiön omaa pääomaa vahvistetaan. Kaupunki valmistelussaan varautuu vahvistamaan yhtiön omaa pääomaa nykyisen omistusosuutensa suhteessa n. 455 000€. Lahden kaupungin omistajapoliittisten periaatteiden mukaisesti kaupunki voi rahoittaa omistamiaan yhtiöitä vain omistusosuuden suhteessa. Jos HVA päättää ettei se osallistu yhtiön oman pääoman vahvistamiseen, siinä tapauksessa HVA:n on huomioitava, että sen omistusosuus Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:ssa liudentuu noin prosenttiin.

Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:lle on tehty omistajastrategia, jota valmisteltiin yhdessä toisen omistajan Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymän, nykyisen HVA:n kanssa. Strategiaan kirjattiin, että omistusosuuksien ja asiakasvolyyymien suuri epäsuhta on riski, jota mahdollisilla omistusjärjestelyillä on syytä pohtia ratkaistavaksi. Nyt käsillä

Kaupunginhallitus

Ote pöytäkirjasta 06.03.2023

oleva tilanne ratkaisisi omistajastrategiassa esiin tuodun epäkohdan, jos HVA ei osallistu yhtiön oman pääoman vahvistamiseen. Lahden kaupungille järjestely sopii hyvin, että HVA ei osallistu yhtiön oman pääoman vahvistamiseen ja HVA:n omistusosuus yhtiössä laskee noin prosenttiin. Päätöksen osallistumisesta HVA tekee toki itsenäisesti, omat intressit huomioiden. Jotta oman pääoman vahvistaminen saadaan liikkeelle, Lahden kaupunki kysyy HVA:n kantaa Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n oman pääoman vahvistamiseen.

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

#### Toimenpiteet

Ote: Päijät-Hämeen hyvinvointialue, Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy, talouspalvelut

Kaupunginhallitus

Ote pöytäkirjasta 06.03.2023

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 83

Lahden kaupunki

## MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

# OSAKASSOPIMUS

## 1 SOPIJAPUOLET

Osakkeenomistaja 1: Lahden kaupunki (jäljempänä "Osakas1")

Y-tunnus: 0149669-3

Osakkeenomistaja 2: Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä (jäljempänä "Osakas2")

Y-tunnus: 0215606-8

Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy (jäljempänä "Yhtiö")

Y-tunnus: 2828895-8

Jäljempänä Osakkeenomistajat ja Yhtiö yhdessä "Sopijapuolet" tai kukin erikseen "Sopijapuoli".

## 2 MÄÄRITELMÄT

Sopimuksessa käytetyillä määritelmillä tarkoitetaan seuraavaa:

"Asiakas"	Palvelusopimuksen Yhtiön kanssa solminut yhteisö
"Enemmistöosakas"	Osakas, jonka omistusosuus osakkeista on yli 50 prosenttia
"Osakas"	Yhtiön osakkeenomistaja
"Sopimus"	tämä osakassopimus
"Palvelusopimus"	Asiakkaan ja Yhtiön välinen palvelusopimus

## 3 SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Tällä sopimuksella sovitaan Yhtiön hallinnosta ja Osakkaiden välisistä suhteista Yhtiössä sekä Yhtiön toiminnan suuntaviivoista.

#### 4 SOPIMUKSEN SUHDE YHTIÖJÄRJESTYKSEEN JA OSAKEYHTIÖLAKIIN

Sopijapuolet toteavat, että tämä Sopimus on Sopijapuolten osalta ja niiden välisessä suhteessa ensisijainen Yhtiön yhtiöjärjestykseen ja kulloinkin voimassa olevaan osakeyhtiölakiin nähden (pois lukien lain pakottavat säännökset).

#### 5 MYÖTÄVAIKUTUSVELVOLLISUUS

Osakkaat sitoutuvat Yhtiön osakkeenomistajina myötävaikuttamaan Yhtiön kehittämiseen ja sen toiminnan edistämiseen sekä muutenkin toimimaan tämän Sopimuksen tarkoituksen täyttämiseksi.

Osakkaat sitoutuvat sekä itse että asiamiehensä tai edustajansa välityksellä äänestämään ja toimimaan yhtiökokouksessa ja hallituksessa tavalla, jota tämän Osakassopimuksen noudattaminen edellyttää.

Yhtiö sitoutuu omassa toiminnassaan tämän Sopimuksen noudattamiseen.

#### 6 OMISTAJASTRATEGIA

Yhtiön toiminnan tarkoituksena toimittaa Asiakkaille Yhtiön toimialan mukaisia palveluja. Asiakkaiden ja Yhtiön välisissä Palvelusopimuksissa on kuvattu edellä mainitut palvelut.

Yhtiön toiminnan on oltava liiketaloudellisesti kannattavaa. Yhtiö kehittää palveluitaan ja toimintamallejaan sekä määrää hinnoittelustaan liiketaloudellisin perustein.

Tämän Sopimuksen määräyksiin on tarkoitus taata sidosyksikköaseman säilyttäminen rajaamalla osakkeenomistus niihin oikeushenkilöihin, joihin sovelletaan hankintalain hankintayksikköjä koskevia säännöksiä (L julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 15 §), sekä varmistamalla, että Yhtiö toimii hankintayksiköiden valvonnassa ja harjoittaa pääosaa toiminnastaan niiden kanssa. Osakkaat käyttävät määräysvaltaa Yhtiössä nimeämällä jäseniä hallitukseen ja asiakasneuvottelukuntaan.

Mikäli tämän Sopimuksen solmimisen jälkeen ilmenee, että yhtiöjärjestyksellä ja tällä Sopimuksella säänneltyä Yhtiön toimintaa ei pidetä hankintayksiköiden kanssa harjoitettuna toimintana eikä sen katsota vastaavan sidosyksikköaseman säilyttämiselle asetettuja edellytyksiä, Osakkaat sopivat Yhtiön toimintaperiaatteista muuttuneissa olosuhteissa uudestaan.

Yhtiön kasvua voidaan hakea laajentamalla omistus pohjaa ulkopuolisille tahoille, joihin sovelletaan hankintalain hankintayksikköjä koskevia säännöksiä.

#### 7 YHTIÖN RAHOITUS

Yhtiön toiminnan rahoitus perustuu tuloihin, jotka se hankkii ensisijaisesti palvelusopimusten perusteella perittävillä maksuilla (tulorahoitus).

Yhtiön mahdolliset investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella, omalla pääomalla, Yhtiön ottamilla lainoilla, toimitusluotoilla ja apporteilla sekä julkisella tuella ja avustuksilla.

Osakkailla on oikeus, mutta ei velvollisuutta osallistua mahdollisiin Yhtiön osakepääoman korotuksiin tai muihin osakkeiden merkintään oikeuttavien instrumenttien merkintöihin.

Osakas1:n ollessa Yhtiön Enemmistöosakas, Yhtiö voi käyttää Osakas1:n konsernipankin palveluja konsernipankissa noudatetuilla tavanomaisilla ehdoilla.

## 8 KONSERNIN SISÄINEN HINNOITTELU

Yhtiön hankkiessa palveluita, sen ja Osakas-konsernin välisissä liiketoimissa hinnat ovat markkinaehtoisia, ellei muuta sovita. Lähipiiri määritetään osakeyhtiölain mukaisesti.

## 9 YHTIÖN HALLINTO JA PÄÄTÖKSENTEKO

### 9.1 Sovellettavien säännösten ja määräysten etusijajärjestys

Yhtiön hallituksessa ja yhtiökokouksessa tapahtuvaan päätöksentekoon sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa osakeyhtiölakia ja yhtiöjärjestystä ottaen kuitenkin aina huomioon mitä tässä Sopimuksessa on sovittu.

### 9.2 Hallitus

Varsinainen yhtiökokous valitsee vuosittain Yhtiön hallituksen. Osakas1 nimeää kolme (3) hallituksen jäsentä, Osakas2 nimeää kolme (3) hallituksen jäsentä ja mikäli osakkaan omistusosuus tai pienosakkaiden omistusosuus yhteensä on vähintään 10 %, osakkaalla tai pienosakkailla yhdessä on oikeus nimetä hallituksen jäsen. Hallituksen jäsenten on täytettävä osakeyhtiölain ja kuntalain vaatimukset.

### 9.3 Hallituksen puheenjohtaja varapuheenjohtaja

Varsinainen yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan Osakas1:n nimeämistä hallituksen jäsenistä

### 9.4 Hallituksen jäsenten toimikausi

Hallituksen jäsenet valitaan vuosittain ennen kesäkuun loppua pidettävässä varsinaisessa yhtiökokouksessa. Hallituksen jäsenten toimikausi alkaa varsinaisen yhtiökokouksen päättymisen jälkeen hallituksen tultua valituksi ja päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymisen jälkeen yhtiökokouksen valittua uuden hallituksen.

Osakkaat pyrkivät hallitustyöskentelyn jatkuvuuden ja asiantuntemuksen turvatakseen toimimaan hallituksen jäsenten valinnassa siten, että hallituksen jäsenistä vaihtuisi samanaikaisesti enintään puolet ja että hallitukseen tulisi Yhtiön toimialan edellyttämää riittävää talouden ja liiketoiminnan asiantuntemusta.

### 9.5 Hallitustyöskentely

- hallitus noudattaa työskentelyssään tätä osakassopimusta sekä Lahden kaupungin konserniohjeita ja hyvää hallintotapaa (Corporate Governance) koskevia ohjeita,
- hallitus varmistaa Yhtiön toiminnan hankintalain mukaisena sidosyksikkönä,
- hallituksen päätökset pyritään tekemään yksimielisesti,
- hallituksen päättämällä toimitusjohtajan nimeämisellä ja erottamisella tulee olla Enemmistöosakkaan hyväksyntä,
- hallitus noudattaa toimitusjohtajan toimisuhdetta koskevissa palkkaus- ja muissa ehdoissa Enemmistöosakkaan määrittelemää linjausta sekä

- hallitus pyrkii varmistamaan, että toimitusjohtaja noudattaa toimitusohjeissaan Lahden kaupungin konserniohjeita ja hyvää hallintotapaa (Corporate Governance) koskevia ohjeita sekä toimii osaltaan niiden velvoitteiden täyttämiseksi, joita Yhtiölle on tällä sopimuksella asetettu.

#### 9.6 Toimitusjohtaja

Yhtiöllä on toimitusjohtaja, jonka hallitus valitsee.

#### 9.7 Toiminimen kirjoitus

Toiminimen voi kirjoittaa toimitusjohtaja tai hallituksen puheenjohtaja yksin. Hallitus voi myöntää prokuroita.

#### 9.8 Asiakasneuvottelukunta

Yhtiöllä on asiakasneuvottelukunta, jossa osakkaat voivat yhdessä käyttää ratkaisevaa päätösvaltaa sidosyksikön strategiaan tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin.

Hallituksen tulee toiminnassaan ottaa osakeyhtiölain asettamissa rajoissa huomioon asiakasneuvottelukunnan antamat suositukset. Päätösvalta on kuitenkin viime kädessä Yhtiön hallituksella.

Yhtiö vastaa asiakasneuvottelukunnan työskentelyn valmistelusta ja järjestämisestä sovitun aikataulun mukaisesti.

##### 9.8.1 Asiakasneuvottelukunnan tehtävät ja päätöksenteko

Asiakasneuvottelukunnan tehtävänä on

- (i) varmistaa ja edesauttaa sitä, että Osakkaiden yhteistyö Yhtiön kanssa täyttää sille asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja että Yhtiö toimii Osakkaiden etujen mukaisesti;
- (ii) tukea Yhtiön toiminnan strategista suunnittelua ja siihen liittyvää päätöksentekoa ja
- (iii) priorisoida kehitystarpeita ja ohjata siten Yhtiön palveluiden kehittämisen painopistealueita

Neuvottelukunnan päätökset ovat toimintasuosituksia Yhtiön hallitukselle ja johdolle. Yhtiön hallituksen ja johdon tulee pyrkiä noudattamaan neuvottelukunnan päätöksiä.

Asiakasneuvottelukunnan päätöksissä pyritään saavuttamaan yksimielisyys. Mikäli se ei kuitenkaan toteudu, päätökset tehdään enemmistöpäätöksinä. Äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee.

##### 9.8.2 Asiakasneuvottelukunnan perustaminen ja jäsenten nimeäminen

Yhtiökokous perustaa asiakasneuvottelukunnan ja määrittelee sen tehtävät hallituksen esityksestä.

Yhtiökokous nimeää asiakasneuvottelukunnan jäsenet ja varajäsenet sekä asiakasneuvottelukunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Asiakasneuvottelukuntaan nimetään 3-10 jäsentä. Asiakasneuvottelukunta voi lisäksi kutsua ryhmään pysyviä tai vaihtuvia asiantuntijajäseniä, joilla ei ole äänioikeutta.

Asiakasneuvottelukunnan jäsenet valitaan yhden vuoden toimikaudeksi kerrallaan.

Jokainen Osakas nimeää yhden (1) jäsenen ja tälle varajäsenen edustamaan Osakasta asiakasneuvottelukuntaan. Asiakasneuvottelukunnan puheenjohtajaksi nimetään suurimman Asiakkaan edustaja ja varapuheenjohtajaksi toiseksi suurimman Asiakkaan edustaja.

Asiakasneuvottelukunta kokoontuu kokouksiinsa puheenjohtajan kutsusta 1–2 kertaa vuodessa. Asiakasneuvottelukunnan kokouksista pidetään pöytäkirjaa, joka lähetetään hallituksen puheenjohtajalle ja toimitusjohtajalle tiedoksi. Asiakasneuvottelukunnan sihteerinä toimii Yhtiön edustaja. Yhtiön toimitusjohtajalla on kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus.

## 10 OSAKKEET

### 10.1 Uudet osakkaat

Yhtiön kasvua voidaan hakea laajentamalla omistuspohjaa ulkopuolisille tahoille, joihin sovelletaan hankintalain hankintayksikköjä koskevia säännöksiä.

Uusien osakkaiden tulee hyväksyä tämä osakassopimus.

Yhtiö on Lahden kaupungin konserniyhtiö, mikä mahdollistaa mm. konsernipankin käytön. Enemmistöasemasta luopuminen vaatii Lahden kaupungin kaupunginvaltuuston päätöksen.

### 10.2 Uusien osakkeiden merkintä

Yhtiökokous päättää uusien osakkeiden antamisesta suunnatulla osakeannilla ja voi antaa hallitukselle valtuutuksen päättää suunnatusta osakeannista.

### 10.3 Yhtiön osakkeen hankkiminen ja osakkaan oikeudet

Uusille osakkaille voidaan tarjota uusia osakkeita tai luovuttaa vanhoja osakkeita.

### 10.4 Osingonjako

Sinä aikana, kun yhtiöllä on sidosyksikköasema, yhtiön pääasiallisena toiminnan tavoitteena ei ole tuottaa voittoa, vaan edullisten ja kustannustehokkaiden palvelujen tuottaminen osakkeenomistajille.

Yhtiö voi jakaa osinkoa. Hallitus tekee ehdotuksen Yhtiön osingonjaosta osakeyhtiön säännökset huomioon ottaen.

### 10.5 Osakkeiden myyminen ja osto-oikeudet

Osakkaalla on oikeus luopua osakeomistuksestaan. Osakkeita luovuttaessa on otettava huomioon tämän sopimuksen kohta 6, mikä tarkoittaa sitä, että osakkeita on mahdollista luovuttaa vain julkisena hankintayksikkönä toimivalle taholle niin kauan kuin yhtiö toimii sidosyksikkö asemassa. Luovutuksen tekijän on huolehdittava siitä, että luovutuksensaaja hyväksyy tämän osakassopimuksen allekirjoituksin ennen omistusoikeuden siirtymistä.



Mikäli Osakas myy omistustaan ulkopuoliselle omistajalle oli se sitten hankintayksikkö tai sidosyksikköaseman menettämisen jälkeen joku muu taho, on kauppa tehtävä siten, että osakkeiden ostajalla on velvollisuus ostaa myös muilta osakkeenomistajilta sama suhteellinen osuus heidän osakkeistaan samoilla ehdoilla kuin alkuperäinen kauppa tehtiin. Tätä kohtaa ei sovelleta tämän sopimuksen 10.1-10.3 (uudet osakkaat) kohdan mukaisissa tilanteissa.

#### 10.6 Osakkeiden lunastaminen

Yhtiön yhtiöjärjestyksessä on Osakkeita koskeva lunastuslauseke, jonka tarkoitus on turvata Sopijapuolia tämän Sopimuksen vastaisilta Yhtiön osakkeiden luovutuksilta.

Osakkaat sitoutuvat olemaan myymättä tai muutoin luovuttamatta Osakkeita kolmannelle osapuolelle noudattamatta mitä tässä Sopimuksessa on sovittu. Osakkaat eivät myöskään saa pantata, kiinnittää eikä muuten rasittaa Osakkeita tai niihin liittyviä oikeuksia ilman Yhtiön hallituksen etukäteen antamaa kirjallista suostumusta. Selvyyden vuoksi todetaan, että lunastusoikeus on aina kun Osakas myy osakkeensa kolmannelle osapuolelle ilman muiden Osakkaiden suostumusta.

#### 12 TIEDONSAANTIOIKEUS

Osakkaan nimeämällä tilintarkastajilla on tarvittaessa oikeus saada nähtäväkseen kaikki Yhtiön liiketoimintaan liittyvät asiakirjat. Osakkaiden tilintarkastajilla on tilintarkastuksen niin vaatiessa oikeus tutustua yhtiön kirjanpitoaineistoon ja liiketoimintaan liittyviin asiakirjoihin suorittaessaan Osakkaan tilintarkastusta.

Edellä kuvattu tiedonsaantioikeus edellyttää kaikilta tiedonsaajilta erillisten nimenomaisten tämän Sopimuksen salassapitosäännöksiä vastaavien salassapitositoumusten antamista.

#### 13 IMMATERIAALIOIKEUDET

Yhtiön kokonaan itsensä kehittämät ja maksamat immateriaalioikeudet kuuluvat Yhtiölle.

Tekijällä on aina lakiin perustuva tekijänoikeus, ellei tekijän kanssa ole sovittu toisin.

#### 14 SALASSAPITO

Osakkaat sitoutuvat pitämään salassa toistensa ja Yhtiötä koskevan luottamuksellisen tiedon tämän Sopimuksen voimassa ollessa. Luottamuksellisena tietona pidetään henkilötietoja sekä Osapuolten liike- ja ammattisalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja. Julkisuuslain mukaiset julkiset tiedot eivät kuulu salassapidon piiriin.

Edellä sanotun estämättä Osakkailla on oikeus antaa luottamuksellista tietoa, mikäli ja siinä määrin kuin laki, tuomioistuin tai muu viranomainen lakiin perustuen näin edellyttää.

Selvyyden vuoksi todetaan, että Yhtiöllä on oikeus luovuttaa luottamuksellista tietoa alihankkijoilleen Palvelusopimuksen mukaisten palveluiden toteuttamista varten, mikäli alihankkijaa sitoo salassapitovelvoite.

#### 15 SOPIMUSRIKKOMUS JA SOPIMUSSAKKO

Sopimusrikkomuksella tarkoitetaan sellaista tämän sopimuksen veloitteiden olennaista rikkomista, jota ei ole korjattu kolmenkymmenen (30) vuorokauden kuluessa siitä, kun loukattu Osakas on huomauttanut rikkomuksesta kirjallisesti rikkojalle. Kirjallisessa huomautuksessa on yksilöitävä sopimusrikkomus ja vaaditut toimenpiteet. Sopimusrikkomuksen olennaisuutta arvioidaan suhteessa tämän Sopimuksen ja palvelusopimuksen kokonaisuuden kannalta.

Olennaiseen sopimusrikkomukseen syyllistyvän Osakkaan on, riippumatta siitä, missä määrin sopimusrikkomuksesta on aiheutunut vahinkoa, maksettava sopimussakko, jonka määrä on yhteensä 50.000 euroa per rikkomus. Kohdan 10.5 osalta sopimussakko on 250 000 € eikä jäljempänä mainittu vahingonkorvausvastuun enimmäismäärä koske kohdan 10.5 rikkomistilannetta. Sopimussakko maksetaan loukatulle Osakkaalle tai Osakkaan niin vaatiessa Yhtiölle. Sopimussakon maksaminen ei poista rikkoneen Osakkaan vahingonkorvausvelvollisuutta siltä osin kuin vahinko ylittää sopimussakon määrän.

Sopijapuolen tähän Sopimukseen perustuvan vahingonkorvausvastuun enimmäismäärä on 200.000 euroa per rikkomus, ellei vahinkoa ole aiheutettu tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta.

Jos sopimusrikkomus on korjattavissa, sopimussakon ja vahingonkorvauksen saaminen edellyttää, ettei sopimusrikkomukseen syyllistynyt Sopijapuoli ole ryhtynyt olennaisiin toimiin korjatakseen sopimusrikkomustaan kolmenkymmenen (30) vuorokauden kuluessa siitä, kun loukattu Osakas on rikkomuksesta kirjallisesti rikkojalle huomauttanut.

## 16 SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

Tämä Sopimus tulee voimaan, kun kukin Sopijapuoli on sen allekirjoittanut ja on voimassa kunkin Osakkaan osalta niin kauan, kun kyseinen Osakas on Yhtiön osakkeenomistaja. Yhtiön osalta tämä Sopimus lakkaa olemasta voimassa, kun Osakassopimus on lakannut olemasta voimassa kaikkien Osakkaiden välillä.

## 17 SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Tähän Sopimukseen voidaan tehdä muutoksia vain kirjallisesti, ja siten, että kaikki Sopijapuolet suostuvat muutokseen.

## 18 YHTIÖN PURKAMINEN

Yhtiön toiminnan päättyessä Yhtiö puretaan OYL 20 luvun mukaisesti elleivät Osakkaat yksimielisesti toisin päättä. Yhtiön saamat varat jaetaan yhtiön purkautuessa Osakkaille.

## 19 SOVELLETTAVA LAKI JA RIIDANRATKAISU

Tähän Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tästä Sopimuksesta tai yhtiöjärjestyksen määräyksistä aiheutuvat ristiriitaisuudet ratkaistaan esisijassa neuvotteluteitse kolmen (3) kuukauden kuluessa erimielisyyksien ilmenemisestä. Mikäli sovintoon ei päästä, tätä Sopimusta koskevat riitaisuudet ratkaistaan lopullisesti Yhtiön kotipaikan käräjäoikeudessa.

Selvyyden vuoksi todetaan, että mahdollisessa ristiriitatilanteessa tämän Sopimuksen ja yhtiöjärjestyksen välillä sovelletaan Sopijapuolten kesken ensisijaisesti tämän Sopimuksen ehtoja.

## 20 SOPIMUSKAPPALEET

Tätä Sopimusta on laadittu kolme (3) kappaletta, yksi kullekin Sopijapuolelle.

## 21 ALLEKIRJOITUKSET

Lahdessa

Lahden kaupunki

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä

Päijät-Hämeen Ateriapalvelut oy

Aluehallitus 20.3.2023

§ 74, Lahden kaupunginhallituksen kysymys hyvinvointialueelle

Ehdotus (JAA)

Vastaehdotus (EI)

JÄSEN	VARAJÄSEN	JAA	EI
Ville-Veikko Elomaa	Jarmo Ruuth	x	
Sonja Falk	Kalle Aaltonen		x
Minerva Kastehelmi	Elisa Lientola	x	
Ville Kirkonpelto	Pirjo Riikonen	x	
Eemeli Lehtinen	Kari Lempinen	x	
Riitta Lonka	Siiri Mertakorpi		x
Sari Niinistö	Mari Raininko		x
Martti Talja	Atte Savolainen	x	
Anneli Viinikka	Jetta Laakso	x	
Hikka Viljanen	Francis McCarron		
Kristiina Hämäläinen	Timo Erkkilä	x	
<b>yhteensä</b>		<b>7</b>	<b>3</b>

Päijät-Hämeen aluehallitus

OIKAISUVAATIMUSOHJEET  
Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Liitetään pöytäkirjanotteeseen

<b>Oikaisuvaatimus-oikeus</b>	<p>Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen.</p>
<b>Oikaisuvaatimusviranomainen</b>	<p>Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja sen yhteystiedot</p> <p><b>Toimielin:</b> Päijät-Hämeen aluehallitus <b>Postiosoite:</b> Keskussairaalankatu 7, 15850 Lahti <b>Puh.:</b> (03) 819 11 <b>Sähköpostiosoite:</b> kirjaamo.hyvinvointialue@paijatha.fi <b>Aukioloaika:</b> klo 9 - 15</p>
<b>Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen</b>	<p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.</p> <p>Muuta tiedoksiantotapaa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomisesta koskevasta päätöksestä alkaa kuluu vasta irtisanomisajan päättymisestä.</p>
<b>Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen</b>	<p><b>Pvm:</b> 22.3.2023</p>
<b>Tiedoksianto asianosaiselle</b>	<p>Asianosainen: konsernipäällikkö Timo Louna, Lahden kaupunki</p> <p><input type="checkbox"/> Annettu tiedoksi sähköisesti, pvm:</p> <p><input type="checkbox"/> Lähetetty tiedoksi kirjeellä, joka on annettu postin kuljettavaksi, pvm: (hyvinvointialuelaki 144 §) Tiedoksiantaja:</p> <p><input type="checkbox"/> Luovutettu asianosaiselle Paikka ja pvm:</p> <p style="text-align: right;">_____ Vastaanottajan allekirjoitus</p> <p>x<input type="checkbox"/> Muulla tavoin, miten Tweb 22.3.2023</p>
<b>Oikaisuvaatimuksen sisältö ja sen toimittaminen</b>	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot.</p> <p>Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä,</p>

Päijät-Hämeen aluehallitus

	<p>vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
--	--